

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 29. júna 2023*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Hospodárska súťaž – Kartely – Článok 101 ZFEÚ – Vertikálne dohody – Minimálne ceny ďalšieho predaja, ktoré dodávateľ stanovuje svojim distribútorom – Pojem obmedzenie hospodárskej súťaže ‚z hľadiska cieľa‘ – Pojem ‚dohoda‘ – Dôkaz o zhodnej vôli medzi dodávateľom a jeho distribútormi – Prax vzťahujúca sa takmer na celé územie členského štátu – Vplyv na obchod medzi členskými štátmi – Nariadenia (ES) č. 2790/1999 a (EÚ) č. 330/2010 – Závažné obmedzenie“

Vo veci C-211/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal da Relação de Lisboa (Odvolací súd Lisabon, Portugalsko) z 24. februára 2022 a doručený Súdnemu dvoru 17. marca 2022, ktorý súvisí s konaním:

Super Bock Bebidas SA,

AN,

BQ

proti

Autoridade da Concorrência,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), sudcovia M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen, a M. Gavalec,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: portugálčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Super Bock Bebidas SA, AN a BQ, v zastúpení: J. Caimoto Duarte, R. da Silva, F. Espregueira Mendes, R. Mesquita Guimarães, A. Navarro de Noronha, R. Sarabando Pereira, A. Veloso Pedrosa a J. Whyte, advogados,
- Autoridade da Concorrência, v zastúpení: S. Assis Ferreira a A. Cruz Nogueira, advogadas,
- portugalská vláda, v zastúpení: C. Alves a P. Barros da Costa, splnomocnené zástupkyne,
- grécka vláda, v zastúpení: K. Boskovits, splnomocnený zástupca,
- španielska vláda, v zastúpení: L. Aguilera Ruiz, splnomocnený zástupca,
- rakúska vláda, v zastúpení: A. Posch a G. Eberhard, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Baches Opi, P. Berghe a P. Caro de Sousa, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článku 4 písm. a) nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 [ZFEÚ] na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. EÚ L 102, 2010, s. 1), ako aj usmernení o vertikálnych obmedzeniach z roku 2010 (Ú. v. EÚ C 130, 2010, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Super Bock Bebidas SA (ďalej len „Super Bock“), AN a BQ na jednej strane a Autoridade da Concorrência (Úrad na ochranu hospodárskej súťaže, Portugalsko) na druhej strane vo veci zákonnosti rozhodnutia tohto orgánu, ktorým sa konštatuje, že Super Bock, AN a BQ sa dopustili porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, a z tohto dôvodu sa im ukladajú pokuty.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Nariadenie č. 330/2010 nahradilo s účinnosťou od 1. júna 2010 nariadenie Komisie (ES) č. 2790/1999 z 22. decembra 1999 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 [ES] na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, 1999, s. 21; Mim. vyd. 08/001, s. 364). V súlade s jeho článkom 10 druhým odsekom sa platnosť nariadenia č. 330/2010 skončila 31. mája 2022.

4 Odôvodnenia 5 a 10 nariadenia č. 330/2010, ktorým v podstate zodpovedajú odôvodnenia 5 a 10 nariadenia č. 2790/1999, boli formulované takto:

„(5) Výhoda skupinovej výnimky ustanovenej týmto nariadením by sa mala obmedziť a poskytnúť len tým vertikálnym dohodám, v prípade ktorých je možné s dostatočnou istotou predpokladať, že spĺňajú podmienky článku 101 ods. 3 [ZFEÚ].

...

(10) Toto nariadenie by nemalo vyňať vertikálne dohody obsahujúce obmedzenia, ktoré pravdepodobne obmedzia hospodársku súťaž a poškodia spotrebiteľov alebo ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie zlepšenia hospodárskej efektívnosti. Najmä vertikálne dohody obsahujúce určité typy závažných obmedzení hospodárskej súťaže ako sú minimálne a fixné ceny ďalšieho predaja, ako aj určité typy teritoriálnej ochrany, by mali byť vyňaté z výhody skupinovej výnimky zavedenej týmto nariadením, a to bez ohľadu na trhový podiel dotknutých podnikov.“

5 Článok 1 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia č. 330/2010 obsahoval tieto definície:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

a) ‚vertikálne dohody‘ sú dohody alebo zosúladené postupy dvoch alebo viacerých podnikov, z ktorých každý na účely tejto dohody alebo zosúladeného postupu pôsobí na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca, a ktoré sa týkajú podmienok, za ktorých strany môžu kupovať, predávať alebo ďalej predávať určité tovary alebo služby;

b) ‚vertikálne obmedzenia‘ sú obmedzenia hospodárskej súťaže vo vertikálnej dohode, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 [ZFEÚ].“

6 V podstate totožné definície sa nachádzajú v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999.

7 Články 2 nariadení č. 2790/1999 a 330/2010 stanovovali pravidlo o výnimke. Podľa článku 2 ods. 1 nariadenia č. 330/2010, ktorý v podstate zodpovedá článku 2 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999:

„Podľa článku 101 ods. 3 [ZFEÚ] a s výhradou ustanovení tohto nariadenia sa týmto vyhlasuje, že článok 101 ods. 1 [ZFEÚ] sa nevzťahuje na vertikálne dohody.

Táto výnimka platí v rozsahu, v akom takéto dohody obsahujú vertikálne obmedzenia.“

8 Články 4 nariadení č. 2790/1999 a 330/2010 sa týkali „závažných obmedzení“, ktoré viedli k odňatiu výhody skupinovej výnimky. Článok 4 nariadenia č. 330/2010, ktorý v podstate zodpovedá článku 4 nariadenia č. 2790/1999, stanovoval:

„Výnimka podľa článku 2 sa nevzťahuje na vertikálne dohody, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou strán, majú za cieľ:

a) obmedzenie možnosti kupujúceho stanoviť svoju predajnú cenu, bez toho, aby bola dotknutá možnosť dodávateľa uložiť maximálnu predajnú cenu alebo odporúčať predajnú cenu pod podmienkou, že nepredstavujú pevne stanovenú alebo minimálnu predajnú cenu v dôsledku tlaku ktorejkoľvek zo strán alebo v dôsledku nimi poskytnutých stimulov;

...“

Portugalské právo

- 9 Článkom 9 ods. 1 písm. a) lei n° 19/2012 – Aprova o novo regime jurídico da concorrência, revogando as leis n°s 18/2003, de 11 de junho, e 39/2006, de 25 de agosto, e procede à segunda alteração à lei n° 2/99, de 13 de janeiro (zákon č. 19/2012, ktorým sa ustanovuje nový právny rámec hospodárskej súťaže, zrušujú sa zákony č. 18/2003 z 11. júna a č. 39/2006 z 25. augusta a ustanovuje sa druhá zmena zákona č. 2/99 z 13. januára), z 8. mája 2012 (*Diário da República*, 1. série, č. 89/2012 z 8. mája 2012, ďalej len „NRJC“) stanovuje:

„Dohody medzi podnikmi, zosúladené postupy medzi podnikmi a rozhodnutia združení podnikov, ktoré majú za cieľ alebo následok výrazné vylúčovanie, skresľovanie alebo obmedzovanie hospodárskej súťaže na celom vnútroštátnom trhu alebo na jeho časti, sú zakázané, najmä tie, ktoré:

- a) priamo alebo nepriamo stanovujú nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 10 Super Bock je spoločnosť so sídlom v Portugalsku, ktorá vyrába a predáva pivo, balenú vodu, osviežujúce nápoje, ľadový čaj, vína, sangrie a mušty. Jej hlavná činnosť sa sústreďuje na trh s pivom a balenou vodou.
- 11 AN je členom predstavenstva Super Bock a BQ je riaditeľom jej obchodného oddelenia pre predaj v distribučnom kanáli „HoReCa“, nazývanom aj kanál „on-trade“.
- 12 Tento kanál, ktorého sa týka konanie dotknuté vo veci samej, súvisí s nákupmi nápojov v hoteloch, reštauráciách a kaviarňach, teda na spotrebu mimo domácností. Na účely distribúcie nápojov prostredníctvom tohto kanála v Portugalsku uzatvorila Super Bock dohody o výhradnej distribúcii s nezávislými distribútormi. Títo distribútori predávajú nápoje nakúpené od spoločnosti Super Bock takmer na celom portugalskom území. Super Bock priamym predajom zásobuje iba niektoré zóny. Ide o Lisabon, Porto, Madeiru, Coimbru (Portugalsko) (do roku 2013) a od roku 2014 aj ostrovy Pico a Faial (Portugalsko).
- 13 Podľa skutočností, ktoré vnútroštátny súd považoval za preukázané, Super Bock prinajmenšom v období od 15. mája 2006 do 23. januára 2017 na pravidelnom a všeobecnom základe a bez zmien ukladala všetkým distribútorom obchodné podmienky, ktoré museli dodržiavať pri ďalšom predaji výrobkov, ktoré im dodávala. Super Bock predovšetkým stanovila minimálne ceny ďalšieho predaja s cieľom zabezpečiť udržanie stabilnej úrovne minimálnej ceny, ktorá bola jednotná na celom vnútroštátnom trhu.
- 14 Konkrétne riaditeľstvo predaja spoločnosti Super Bock vo všeobecnosti každý mesiac schválilo zoznam minimálnych cien ďalšieho predaja, ktoré zasielalo distribútorom. Manažéri siete alebo trhu v rámci spoločnosti Super Bock oznamovali distribútorom ceny ďalšieho predaja buď ústne, alebo písomne (prostredníctvom e-mailu). Vo všeobecnosti distribútori tieto ceny uplatňovali. Títo distribútori mali v rámci systému kontroly a monitorovania vytvoreného spoločnosťou Super Bock povinnosť oznamovať jej údaje o ďalšom predaji, napríklad pokiaľ ide

o množstvách a cenách. V prípade nedodržania cien sa distribútori vystavili v súlade s obchodnými podmienkami stanovenými spoločnosťou Super Bock „postihu“, napríklad zrušeniu finančných stimulov spočívajúcich v obchodných zľavách na nákup výrobkov a zrušeniu nimi poskytovaných zliav z ďalšieho predaja, ako aj zrušeniu dodávok a opätovného zásobovania. Riskovali tak stratu záruky pozitívnych distribučných marží, ktoré im boli priznané na základe týchto obchodných podmienok.

- 15 Úrad na ochranu hospodárskej súťaže sa domnieval, že táto prax priameho alebo nepriameho stanovovania cien a iných podmienok ďalšieho predaja výrobkov prostredníctvom siete nezávislých distribútorov v distribučnom kanáli HoReCa na takmer celom území Portugalska predstavuje porušenie pravidiel hospodárskej súťaže v zmysle článku 9 ods. 1 písm. a) NRJC a článku 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ. Uložil teda pokuty spoločnosti Super Bock, ako aj AN a BQ.
- 16 Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão (Súd pre hospodársku súťaž, reguláciu a dohľad, Portugalsko), na ktorý sa tieto dotknuté osoby obrátili, potvrdil rozhodnutie Úradu na ochranu hospodárskej súťaže.
- 17 Proti rozsudku tohto súdu podali Super Bock, AN a BQ odvolanie na Tribunal da Relação de Lisboa (Odvolací súd Lisabon, Portugalsko), ktorý je vnútroštátnym súdom a ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 18 Vzhľadom na tvrdenia, ktoré mu boli predložené, a na prejudiciálne otázky navrhnuté účastníkmi sporu, o ktorom rozhoduje, vnútroštátny súd požaduje, aby sa mu objasnil výklad článku 101 ZFEÚ. V podstate sa po prvé pýta, či sa pojem „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“ môže vzťahovať – a prípadne za akých podmienok – na vertikálnu dohodu o stanovení minimálnych predajných cien. Po druhé sa jeho otázky týkajú pojmu „dohoda“, ak dodávateľ stanovuje svojim distribútorom minimálne ceny ďalšieho predaja. Po tretie sa pýta, či sa pojem „ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi“ môže týkať dôsledkov dohody o distribúcii, ktorá sa uplatňuje len na takmer celé územie členského štátu.
- 19 Za týchto okolností Tribunal da Relação de Lisboa (Odvolací súd Lisabon) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Predstavuje vertikálne stanovenie minimálnych cien samo osebe porušenie z hľadiska cieľa, ktoré si nevyžaduje predbežnú analýzu dostatočného stupňa škodlivosti dohody?
 2. Je na účely preukázania existencie prvku ‚dohody‘ porušenia z dôvodu (automatického) stanovenia minimálnych cien pre distribútorov potrebný v konkrétnom prípade dôkaz o tom, že distribútori v praxi uplatňovali stanovené ceny, a to najmä prostredníctvom priameho dôkazu?
 3. Predstavujú nasledujúce skutočnosti dostatočné dôkazy na to, aby sa dospelo k záveru, že došlo k porušeniu z dôvodu (automatického) stanovenia minimálnych cien pre distribútorov: [po prvé] zaslanie zoznamov obsahujúcich minimálne ceny a distribučné marže, [po druhé] vyžadovanie informácií od distribútorov o predajných cenách, [po tretie] sťažnosti distribútorov (ak sa domnievajú, že ceny ďalšieho predaja, ktoré im boli uložené, nie sú konkurencieschopné, alebo ak zistia, že konkurenční distribútori ich nedodržiavajú), [po štvrté] existencia mechanizmov monitorovania (minimálnych priemerných) cien a [po piate] existencia odvetných opatrení (bez preukázania ich konkrétneho uplatnenia)?

4. Možno s ohľadom na článok 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, článok 4 písm. a) nariadenia č. 330/2010, usmernenia o vertikálnych obmedzeniach a judikatúru [Európskej] únie predpokladať, že dohoda medzi dodávateľom a jeho distribútormi, ktorou sa (vertikálne) stanovujú minimálne ceny a iné obchodné podmienky uplatniteľné na ďalší predaj, vykazuje dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž bez toho, aby bola dotknutá analýza možných pozitívnych ekonomických účinkov vyplývajúcich z uvedenej praxe v zmysle článku 101 ods. 3 ZFEÚ?
5. Je zlučiteľné s článkom 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ a s judikatúrou Únie súdne rozhodnutie, ktoré považuje za preukázané, že existuje prvok objektívneho typu ‚dohoda‘ medzi dodávateľom a distribútorom na základe:
- stanovenia a ukladania obchodných podmienok zo strany dodávateľa distribútorom na pravidelnom, všeobecnom základe a bez zmien počas obdobia praxe, ktoré musia distribútori dodržiavať pri ďalšom predaji produktov, ktoré kupujú od dodávateľa, najmä cien, ktoré účtujú svojim zákazníkom, najmä pokiaľ ide o minimálne ceny alebo minimálne priemerné ceny;
 - oznámenia o cenách ďalšieho predaja uložených ústne alebo písomne (e-mailom);
 - nedostatočnej možnosti distribútorov nezávisle stanovovať svoje ceny ďalšieho predaja;
 - bežnej a všeobecnej praxe, podľa ktorej zamestnanci dodávateľa vyžadujú (telefonicky alebo osobne) od distribútorov, aby dodržiavali uvedené ceny;
 - všeobecného dodržiavania cien ďalšieho predaja stanovených dodávateľom (okrem príležitostných nezhôd) zo strany distribútorov a overenia, že správanie distribútorov na trhu je vo všeobecnosti v súlade s podmienkami stanovenými dodávateľom;
 - okolnosti, že s cieľom predísť porušeniam stanovených podmienok distribútori mnohokrát sami žiadajú dodávateľa, aby im oznámil ceny ďalšieho predaja;
 - overenia, že distribútori sa často sťažujú na ceny dodávateľa namiesto toho, aby jednoducho uplatňovali iné ceny;
 - stanovenia (znížených) distribučných marží dodávateľom a predpokladu distribútorov, že tieto marže zodpovedajú výške odmeny za ich obchody;
 - zistenia, že uložením nízkych marží dodávateľ ukladá minimálnu cenu ďalšieho predaja pod hrozbou, že distribučné marže budú záporné;
 - politiky zliav poskytnutých zo strany dodávateľa distribútorom na základe cien ďalšieho predaja, ktoré distribútori skutočne uplatňujú (pričom minimálna cena, ktorá je vopred stanovená dodávateľom, je na úrovni doplnenia, ktoré vykonal pri predaji konečným zákazníkom);
 - potreby, aby distribútori (v mnohých prípadoch s ohľadom na zápornú distribučnú maržu) dodržiavali úroveň cien ďalšieho predaja stanovenú dodávateľom; prax nižších cien ďalšieho predaja sa uskutočňuje len vo veľmi ojedinelých situáciách, keď distribútori žiadajú dodávateľa o novú zľavu z predaja konečným zákazníkom;
 - stanovenia maximálnych zliav zo strany dodávateľa a ich dodržiavania zo strany distribútorov, ktoré sa majú uplatniť na príslušných zákazníkov, ktoré vedú k minimálnej cene ďalšieho predaja, pod hrozbou, že distribučná marža bude záporná;
 - priameho kontaktu dodávateľa so zákazníkmi distribútorov a stanovenia podmienok ďalšieho predaja, ktoré sa týmto distribútorom následne ukladajú;
 - intervencie dodávateľa prostredníctvom iniciatívy distribútorov v tom zmysle, že dodávateľ je ten, kto rozhoduje o uplatnení určitých obchodných zliav alebo opätovne prejednáva obchodné podmienky ďalšieho predaja, a
 - žiadosti dodávateľovi zo strany distribútorov, aby za určitých podmienok povolil uskutočniť konkrétnu transakciu s cieľom zaistiť jeho distribučnú maržu?

6. Môže dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja s uvedenými charakteristikami, ktorá pokrýva takmer celé vnútroštátne územie, ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 20 Super Bock a Európska komisia bez toho, aby namietali neprípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania alebo formálne spochybnili prípustnosť niektorých otázok, vyjadrili pochybnosti týkajúce sa zrozumiteľnosti piatej otázky a nevyhnutnosti druhej otázky na účely sporu vo veci samej.
- 21 Treba pripomenúť, že návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý je nástrojom spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, je založený na dialógu medzi súdmi. Vnútroštátnemu súdu prináleží posúdiť, či je výklad právneho pravidla Únie potrebný na to, aby sa mu umožnilo rozhodnúť o spore, ktorý mu bol predložený, a vzhľadom na mechanizmus konania stanovený v článku 267 ZFEÚ je vecou tohto súdu aj rozhodnúť o tom, akým spôsobom sa majú tieto otázky naformulovať. Hoci vnútroštátny súd môže vyzvať účastníkov sporu, o ktorom rozhoduje, aby navrhli formulácie, ktoré môže použiť v znení prejudiciálnych otázok, v konečnom dôsledku iba jemu samému prináleží rozhodnúť o ich forme a ich obsahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. júla 2011, Kellx, C-104/10, EU:C:2011:506, body 63 až 65).
- 22 Pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdny dvor neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s realitou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočné zodpovedanie položených otázok (rozsudok z 23. januára 2018, F. Hoffmann-La Roche a i., C-179/16, EU:C:2018:25, bod 45 a citovaná judikatúra).
- 23 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, ktorá sa v súčasnosti odráža v článku 94 písm. a) a b) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, nevyhnutnosť dospieť k takému výkladu práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby vnútroštátny súd vymedzil skutkový a právny rámec, do ktorého patria otázky, ktoré kladie, resp. aby aspoň objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sa tieto otázky zakladajú. Tieto požiadavky platia predovšetkým v oblasti hospodárskej súťaže, ktorá sa vyznačuje komplexnými skutkovými okolnosťami a právnymi skutočnosťami (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. januára 1993, Telemarsicabruzzo a i., C-320/90 až C-322/90, EU:C:1993:26, body 6 a 7, ako aj z 19. januára 2023, Unilever Italia Mkt. Operations, C-680/20, EU:C:2023:33, bod 18 a citovanú judikatúru).
- 24 Je teda nevyhnutné, ako stanovuje článok 94 písm. c) rokovacieho poriadku, aby návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahoval dôvody, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore vo veci samej.

- 25 V prejednávanej veci v duchu spolupráce, ktorá je vlastná dialógu medzi súdmi, a aby Súdny dvor mohol vydať čo najužitočnejšie rozhodnutie, je žiaduce, aby vnútroštátny súd stručnejšie a jasnejšie vysvetlil svoj vlastný výklad sporu, ktorý prejednáva, ako aj právnych otázok, na ktorých je založený jeho návrh na začatie prejudiciálneho konania, namiesto toho, aby príliš zdĺhavo reprodukoval veľké množstvo výňatkov z dokumentov v spise, ktorý mu bol predložený. Rovnako tak, hoci je pravda, že vnútroštátny súd uviedol dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor, bolo by v záujme užitočnej spolupráce, aby tiež preformuloval otázky, ktoré mu navrhli účastníci konania vo veci samej, s cieľom vyhnúť sa zbytočnému prekryvaniu týchto otázok. Bolo by tiež užitočné objasniť právne a skutkové predpoklady, z ktorých tieto otázky vychádzajú, aby Súdny dvor mohol podať presnejšie a cielenejšie odpovede.
- 26 Za týchto podmienok, aj keď je tento návrh na začatie prejudiciálneho konania prípustný v rozsahu, v akom spĺňa podmienky článku 94 rokovacieho poriadku, Súdny dvor je schopný poskytnúť vnútroštátnemu súdu iba minimálne a všeobecné usmernenia s cieľom viesť ho pri uplatňovaní článku 101 ZFEÚ za okolností sporu vo veci samej.

O prvej a štvrtej otázke, ktoré sa týkajú pojmu „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ

- 27 Svojou prvou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že konštatovanie, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja predstavuje „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“, možno vykonať bez predchádzajúceho preskúmania, či má táto dohoda dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž, alebo či možno predpokladať, že takáto dohoda má sama osebe taký stupeň škodlivosti.
- 28 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktoré sa zakladá na jasnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, sa úloha Súdneho dvora obmedzuje na výklad ustanovení práva Únie, v súvislosti s ktorými mu boli položené otázky, v prejednávanej veci v súvislosti s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ. Neprináleží teda Súdnemu dvoru, ale vnútroštátnemu súdu, aby v konečnom dôsledku posúdil, či vzhľadom na všetky relevantné okolnosti, ktorými sa vyznačuje situácia vo veci samej, ako aj hospodársky a právny kontext, do ktorého patrí, má dotknutá dohoda za cieľ obmedziť hospodársku súťaž (rozsudok z 18. novembra 2021, Visma Enterprise, C-306/20, EU:C:2021:935, bod 51 a citovaná judikatúra).
- 29 Súdny dvor však pri rozhodovaní v prejudiciálnom konaní môže na základe skutočností uvedených v spise, ktorý má k dispozícii, poskytnúť objasnenia, ktoré majú vnútroštátny súd viesť pri jeho výklade, aby mohol rozhodnúť o spore (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. novembra 2021, Visma Enterprise, C-306/20, EU:C:2021:935, bod 52 a citovanú judikatúru).
- 30 Predovšetkým treba pripomenúť, že podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ sú nezlučiteľné s vnútorným trhom a zakázané všetky dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.
- 31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na to, aby sa na dohodu vzťahoval zákaz uvedený v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, musí mať „za cieľ alebo následok“ vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora od vyhlásenia rozsudku z 30. júna 1966, LTM (56/65, EU:C:1966:38), alternatívna povaha

tejto podmienky označená spojkou „alebo“ vedie najskôr k nevyhnutnosti preskúmať samotný cieľ dohody (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. novembra 2015, Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, bod 16 a citovanú judikatúru, ako aj z 18. novembra 2021, Visma Enterprise, C-306/20, EU:C:2021:935, body 54 a 55 a citovanú judikatúru). Ak sa teda preukáže protisúťažný cieľ dohody, nie je potrebné skúmať jej následky na hospodársku súťaž (rozsudok z 20. januára 2016, Toshiba Corporation/Komisia, C-373/14 P, EU:C:2016:26, bod 25 a citovaná judikatúra).

- 32 Pojem „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“ treba vykladať reštriktívne. Tento pojem totiž možno uplatniť len na určité typy koordinácie medzi podnikmi, ktoré majú dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž, aby bolo možné dospieť k záveru, že preskúmanie ich následkov nie je potrebné (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. novembra 2015, Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, bod 18 a citovanú judikatúru, ako aj z 18. novembra 2021, Visma Enterprise, C-306/20, EU:C:2021:935, bod 60 a citovanú judikatúru).
- 33 Skutočnosť, že dohoda predstavuje vertikálnu dohodu, však nevyklučuje možnosť, že táto dohoda obsahuje „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“. Aj keď sú vertikálne dohody svojou povahou často menej škodlivé pre hospodársku súťaž ako horizontálne dohody, môžu mať za určitých okolností rovnako obzvlášť vysoký obmedzujúci potenciál (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító a i., C-32/11, EU:C:2013:160, bod 43, ako aj z 18. novembra 2021, Visma Enterprise, C-306/20, EU:C:2021:935, bod 61).
- 34 Základné právne kritérium na určenie toho, či dohoda – či už horizontálna alebo vertikálna – predstavuje obmedzenie hospodárskej súťaže „z hľadiska cieľa“, tak spočíva v zistení, že takáto dohoda má sama osebe dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. septembra 2014, CB/Komisia, C-67/13, EU:C:2014:2204, bod 57, a z 18. novembra 2021, Visma Enterprise, C-306/20, EU:C:2021:935, bod 59, ako aj citovanú judikatúru).
- 35 Na účely posúdenia, či je toto kritérium splnené, sa treba sústrediť na obsah jej ustanovení, na ciele, ktoré chce dosiahnuť, ako aj na hospodársky a právny kontext, do ktorého patrí. V rámci posudzovania tohto kontextu je potrebné takisto zohľadniť povahu dotknutých tovarov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúru relevantného trhu alebo trhov (rozsudok zo 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító a i., C-32/11, EU:C:2013:160, bod 36, ako aj citovaná judikatúra).
- 36 Okrem toho, ak sa zmluvné strany dovolávajú pozitívnych účinkov na hospodársku súťaž spojených s touto dohodou, tieto skutočnosti sa musia zohľadniť ako prvky kontextu tejto dohody. Pokiaľ sú totiž takéto účinky preukázané, relevantné, vlastné dotknutej dohode a dostatočne významné, môžu vyvolať dôvodné pochybnosti o dostatočne škodlivej povahe tejto dohody na hospodársku súťaž [pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2020, Generics (UK) a i., C-307/18, EU:C:2020:52, body 103, 105 a 107].
- 37 Z tejto judikatúry vyplýva, že na účely posúdenia, či vertikálna dohoda o stanovení minimálnych predajných cien predstavuje „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby na základe kritérií pripomenutých v bodoch 35 a 36 tohto rozsudku overil, či má táto dohoda dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž.

- 38 V rámci tohto posúdenia, ktoré prináleží vnútroštátnemu súdu, musí tento súd tiež zohľadniť skutočnosť, ktorú sám zdôraznil, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja môže patriť do kategórie „závažných obmedzení“ v zmysle článku 4 písm. a) nariadení č. 2790/1999 a 330/2010 ako súčasť právneho kontextu.
- 39 Táto skutočnosť naopak nemôže zbaviť vnútroštátny súd povinnosti vykonať posúdenie uvedené v bode 37 tohto rozsudku.
- 40 Jediným cieľom článku 4 písm. a) nariadenia č. 2790/1999 v spojení s jeho odôvodnením 10, ako aj článku 4 písm. a) nariadenia č. 330/2010 v spojení s jeho odôvodnením 10 je totiž vylúčiť určité vertikálne obmedzenia z pôsobnosti skupinovej výnimky. Táto výnimka uvedená v článku 2 každého z týchto nariadení v spojení s ich odôvodnením 5 sa vzťahuje na vertikálne dohody, o ktorých sa predpokladá, že nie sú škodlivé pre hospodársku súťaž.
- 41 Tieto ustanovenia nariadení č. 2790/1999 a 330/2010 naopak neobsahujú údaj o kvalifikácii uvedených obmedzení ako obmedzení „z hľadiska cieľa“ alebo „z hľadiska účinku“. Okrem toho, ako uviedla Komisia vo svojich písomných pripomienkach predložených Súdnemu dvoru, pojmy „závažné obmedzenie“ a „obmedzenie z hľadiska cieľa“ nie sú koncepčne zameniteľné a nemusia sa nevyhnutne zhodovať. Je teda potrebné v každom jednotlivom prípade preskúmať obmedzenia vylúčené z uvedenej výnimky z hľadiska článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 42 Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd nemôže upustiť od posúdenia uvedeného v bode 37 tohto rozsudku z dôvodu, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja v každom prípade predstavuje, alebo sa predpokladá, že predstavuje, takéto obmedzenie z hľadiska cieľa.
- 43 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že ku konštatovaniu, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja predstavuje „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“, možno dospieť až po určení, že táto dohoda má dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž vzhľadom na obsah jej ustanovení, ciele, ktoré má dosiahnuť, ako aj všetky skutočnosti, ktorými sa vyznačuje hospodársky a právny kontext, do ktorého patrí.

O tretej a piatej otázke, ktoré sa týkajú pojmu „dohoda“ v zmysle článku 101 ZFEÚ

- 44 Svojou treťou a piatou otázkou, ktoré treba preskúmať na druhom mieste a spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že ide o „dohodu“ v zmysle tohto článku, ak dodávateľ stanovuje svojim distribútorom minimálne ceny ďalšieho predaja výrobkov, ktoré uvádza na trh.
- 45 Vnútroštátny súd sa teda snaží objasniť pojem „dohoda“ v zmysle uvedeného ustanovenia, aby mohol určiť, či za okolností sporu vo veci samej existuje takáto dohoda medzi spoločnosťou Super Bock a jej distribútormi. Keďže jeho otázka je založená na mnohých skutkových predpokladoch vymenovaných v tretej a piatej položenej otázke, ktoré sa čiastočne líšia a niektoré z nich Super Bock spochybňuje, je potrebné pripomenúť, že Súdnemu dvoru neprináleží vyjadrovať sa ku skutkovým okolnostiam sporu vo veci samej v súlade s delbou funkcií medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom uvedenou v bode 28 tohto rozsudku.

- 46 Vzhľadom na to možno na základe skutkových zistení vnútroštátneho súdu vychádzať z toho, že tieto otázky patria do kontextu, v ktorom Super Bock pravidelne poskytuje svojim distribútorom zoznamy minimálnych cien ďalšieho predaja a distribučných marží. Z týchto zistení vyplýva, že takto uvedené ceny ďalšieho predaja v praxi sledujú distribútori, ktorí niekedy požadujú také informácie, a neváhajú sa sťažovať spoločnosti Super Bock na stanovené ceny namiesto uplatňovania iných cien. Podľa uvedených zistení je stanovenie minimálnych cien ďalšieho predaja napokon spojené s mechanizmami monitorovania cien a nedodržanie týchto cien môže viesť k odvetným opatreniam a k zavedeniu záporných distribučných marží.
- 47 Po tomto úvodnom spresnení treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora na to, aby existovala „dohoda“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, stačí, aby predmetné podniky vyjadrili svoju spoločnú vôľu správať sa na trhu určitým spôsobom (rozsudok z 18. novembra 2021, *Visma Enterprise*, C-306/20, EU:C:2021:935, bod 94 a citovaná judikatúra).
- 48 Dohoda sa teda nemôže zakladať na vyjadrení čisto jednostrannej politiky zmluvnej jednej strany zmluvy o distribúcii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. januára 2004, *BAI a Komisia/Bayer*, C-2/01 P a C-3/01 P, EU:C:2004:2, body 101 a 102).
- 49 Zjavne jednostranný akt alebo správanie však predstavuje dohodu v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, pokiaľ je vyjadrením zhodnej vôle aspoň dvoch účastníkov, pričom forma, v akej sa táto zhoda prejavuje, nie je sama osebe rozhodujúca (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júla 2006, *Komisia/Volkswagen*, C-74/04 P, EU:C:2006:460, bod 37).
- 50 Táto zhoda vôle strán môže vyplývať tak z ustanovení predmetnej zmluvy o distribúcii, ak obsahuje výslovnú výzvu dodržiavať minimálne ceny ďalšieho predaja alebo prinajmenšom povoľuje dodávateľovi, aby stanovil takéto ceny, ako aj zo správania zmluvných strán, a najmä z prípadnej existencie výslovného alebo konkludentného súhlasu distribútorov s výzvou na dodržiavanie minimálnych cien ďalšieho predaja (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. januára 2004, *BAI a Komisia/Bayer*, C-2/01 P a C-3/01 P, EU:C:2004:2, body 100 a 102, ako aj z 13. júla 2006, *Komisia/Volkswagen*, C-74/04 P, EU:C:2006:460, body 39, 40 a 46).
- 51 Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby posúdil okolnosti sporu vo veci samej z hľadiska tejto judikatúry.
- 52 V tejto súvislosti skutočnosť, že dodávateľ pravidelne poskytuje distribútorom zoznamy s uvedením ním určených minimálnych cien a distribučných marží, ako aj skutočnosť, že ich pod svojím dohľadom žiada, aby ich dodržiavali pod hrozbou odvetných opatrení a s rizikom uplatnenia záporných distribučných marží v prípade nedodržania týchto opatrení, sú spôsobilé viesť k záveru, že tento dodávateľ sa snaží stanoviť svojim distribútorom minimálne ceny ďalšieho predaja. Pokiaľ sa zdá, že tieto skutočnosti samy osebe odrážajú zjavne jednostranné správanie uvedeného dodávateľa, bolo by to inak v prípade, ak by distribútori rešpektovali tieto ceny. Z tohto dôvodu skutočnosti, že distribútori v praxi sledujú minimálne ceny ďalšieho predaja alebo o ich uvedenie žiadajú, a teda sa sťažujú u dodávateľa na tieto ceny, ale z vlastnej iniciatívy iné ceny neuplatňujú, by mohli odrážať súhlas distribútorov so stanovením minimálnych cien ďalšieho predaja dodávateľom.
- 53 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu a piatu otázku odpovedať tak, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že ide o „dohodu“ v zmysle tohto článku, pokiaľ dodávateľ stanovuje svojim distribútorom minimálne ceny ďalšieho predaja výrobkov, ktoré uvádza na trh, takým spôsobom, že stanovenie týchto cien dodávateľom a ich dodržiavanie

distribútormi odrážajú prejav zhodnej vôle týchto strán. Táto zhoda vôle môže vyplývať tak z ustanovení predmetnej zmluvy o distribúcii, ak obsahuje výslovnú výzvu dodržiavať minimálne ceny ďalšieho predaja alebo prinajmenšom oprávňuje dodávateľa stanoviť takéto ceny, ako aj zo správania zmluvných strán, a najmä z prípadnej existencie výslovného alebo konkludentného súhlasu distribútorov s výzvou na dodržiavanie minimálnych cien ďalšieho predaja.

O druhej otázke, ktorá sa týka dôkazu o existencii „dohody“ v zmysle článku 101 ZFEÚ

- 54 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 101 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že existenciu „dohody“ v zmysle tohto článku medzi dodávateľom a jeho distribútormi možno preukázať len prostredníctvom priamych dôkazov.
- 55 Podľa judikatúry Súdneho dvora platí, že v prípade neexistencie právnej úpravy Únie týkajúcej sa pravidiel hodnotenia dôkazov a požadovanej dôkaznej úrovne v rámci vnútroštátneho konania podľa článku 101 ZFEÚ vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu prináleží, aby na základe zásady procesnej autonómie také pravidlá zaviedol, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Eturas a i., C-74/14, EU:C:2016:42, body 30 až 32, ako aj citovanú judikatúru).
- 56 Z tejto judikatúry však tiež vyplýva, že zásada efektivity vyžaduje, aby dôkaz porušenia práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže mohol byť predložený nielen prostredníctvom priamych dôkazov, ale aj prostredníctvom nepriamych dôkazov, pokiaľ sú objektívne a zhodujú sa. Existencia zosúladeného postupu alebo dohody sa totiž vo väčšine prípadov musí vyvodiť z určitého množstva zhôd okolností a nepriamych dôkazov, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade neexistencie iného koherentného vysvetlenia predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok z 21. januára 2016, Eturas a i., C-74/14, EU:C:2016:42, body 36 a 37, ako aj citovaná judikatúra).
- 57 Z toho vyplýva, že existenciu „dohody“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ týkajúcej sa minimálnych cien ďalšieho predaja možno preukázať nielen prostredníctvom priamych dôkazov, ale aj na základe zhodujúcich sa okolností a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, keďže z toho možno vyvodiť, že dodávateľ vyzval svojich distribútorov, aby dodržiavali takéto ceny, a títo distribútori v praxi rešpektovali ceny stanovené dodávateľom.
- 58 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 101 ZFEÚ v spojení so zásadou efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že existenciu „dohody“ v zmysle tohto článku medzi dodávateľom a jeho distribútormi možno preukázať nielen prostredníctvom priamych dôkazov, ale aj prostredníctvom objektívnych a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, z ktorých možno vyvodiť existenciu takejto dohody.

O šiestej otázke, ktorá sa týka pojmu „ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ

- 59 Svojou šiestou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja sa vzťahuje takmer na celé územie členského štátu, ale nie na celé jeho územie, bráni tomu, aby táto dohoda mohla ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

- 60 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že na splnenie podmienky, podľa ktorej musí byť dohoda v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ spôsobilá ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, je nevyhnutné, aby táto dohoda na základe objektívnych právnych alebo skutkových okolností umožnila s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohla mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že bude brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi. Okrem toho je potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný (rozsudky z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 92 a citovaná judikatúra, ako aj zo 16. júla 2015, ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, bod 48 a citovaná judikatúra).
- 61 Ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi vo všeobecnosti vyplýva zo súčasného výskytu viacerých faktorov, ktoré by nemuseli byť rozhodujúce, pokiaľ by boli posudzované samostatne. Na overenie, či kartel významne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, je potrebné ho preskúmať v hospodárskom a právnom kontexte (rozsudok z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 93 a citovaná judikatúra).
- 62 V tejto súvislosti skutočnosť, že predmetom kartelovej dohody je predaj výrobkov len v jednom členskom štáte, nestačí na to, aby sa dala vylúčiť možnosť ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi. Súdny dvor tak rozhodol, že kartel s pôsobnosťou na celom území jedného členského štátu má vo svojej podstate za následok podporu oddeľovania vnútroštátnych trhov, čím sa narúša hospodárske prelinkanie sledované Zmluvou o FEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. novembra 1975, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique a i./Komisia, 73/74, EU:C:1975:160, body 25 a 26, ako aj zo 16. júla 2015, ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, bod 49 a citovanú judikatúru).
- 63 Súdny dvor tiež rozhodol, že kartel vzťahujúci sa len na časť územia členského štátu môže za určitých okolností ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 1987, Aubert, 136/86, EU:C:1987:524, bod 18).
- 64 Vnútroštátnemu súdu prináleží určiť, či vzhľadom na hospodársky a právny kontext dohody, o ktorú ide vo veci samej, môže táto dohoda významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- 65 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na šiestu otázku odpovedať tak, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja sa vzťahuje takmer na celé územie členského štátu, ale nie na celé jeho územie, nebráni tomu, aby táto dohoda mohla ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

O trovách

- 66 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 101 ods. 1 ZFEÚ

sa má vykladať v tom zmysle, že:

ku konštatovaniu, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja predstavuje „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“ možno dospieť až po určení, že táto dohoda má dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž vzhľadom na obsah jej ustanovení, ciele, ktoré má dosiahnuť, ako aj všetky skutočnosti, ktorými sa vyznačuje hospodársky a právny kontext, do ktorého patrí.

2. Článok 101 ods. 1 ZFEÚ

sa má vykladať v tom zmysle, že:

ide o „dohodu“ v zmysle tohto článku, pokiaľ dodávateľ stanovuje svojim distribútorom minimálne ceny ďalšieho predaja výrobkov, ktoré uvádza na trh, takým spôsobom, že stanovenie týchto cien dodávateľom a ich dodržiavanie distribútormi odrážajú prejav zhodnej vôle týchto strán. Táto zhoda vôle môže vyplývať tak z ustanovení predmetnej zmluvy o distribúcii, ak obsahuje výslovnú výzvu dodržiavať minimálne ceny ďalšieho predaja alebo prinajmenšom oprávňuje dodávateľa stanoviť takéto ceny, ako aj zo správania zmluvných strán, a najmä z prípadnej existencie výslovného alebo konkludentného súhlasu distribútorov s výzvou na dodržiavanie minimálnych cien ďalšieho predaja.

3. Článok 101 ZFEÚ v spojení so zásadou efektivity

sa má vykladať v tom zmysle, že:

existenciu „dohody“ v zmysle tohto článku medzi dodávateľom a jeho distribútormi možno preukázať nielen prostredníctvom priamych dôkazov, ale aj prostredníctvom objektívnych a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, z ktorých možno vyvodíť existenciu takejto dohody.

4. Článok 101 ods. 1 ZFEÚ

sa má vykladať v tom zmysle, že:

skutočnosť, že vertikálna dohoda o stanovení minimálnych cien ďalšieho predaja sa vzťahuje takmer na celé územie členského štátu, ale nie na celé jeho územie, nebráni tomu, aby táto dohoda mohla ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

Podpisy